

Arvi Hirvisen paikannimikokoelma

OHJEET LUKEMISEEN:

Paikannimi-luettelossa esiintyvät paikannuskoodit ovat **1960-luvun 1:20 000 peruskarttojen** (ks. <http://vanhatpaineitutkartat.maanmittauslaitos.fi/>) ruutujen mukaisia, siten, että pohjois-etelä-suunnassa kulkevat aakkoskirjaimet ja itä-länsisuunnassa järjestysnumerot. Esim. Eerikinniemi G6 on siten seitsemäs ruutu ylhäältäpäin ja kuudes vasemmalta - eli Piilolanniemen kärki. Lisänä oleva etunumero kertoo sijainnista tällä (2 km x 2 km) ruudulla (1-6 kahdessa rivissä). Kokoelman teko aikaan ei vielä saatu tämän tarkempia (GPS-) koordinaatteja.

HIE = Hietama, HIS=Hiskinmäki, HON=Honkola, JÄR=Järvenpää, KES=Keskusta , KIR=Kirkonmäki, KOI=Äänekoivisto, KOT=Kotakennäs , KOV=Kovalu, MAR=Markkamäki, MÄM=Mämmenkylä, PAA=Paatela, PAR= Parantala, PII=Piilolanniemi, PUK=Pukkimäki, ROT=Rotkola, RUO=Ruotinkylä, SAL= Salakka, VII=Viitaniemi, Laajalahti, Römmi, ÄMI=Ääneniemi, Suomenniemi

Ahkionniittu	KOT	1: D 2 /T(auno).Öhman	Pienviljelmä, jonka läpi virtaa pienkorvesta lähtenyt puro. Lähellä Ahkionvuori C 1
Ahkionvuori	KOT	1: C 1-2 /T.Öhman	Pitkähkö luonnonjyrkännereunainen vuori. Siitä länteen Naarajärveen Pieni ja Iso Ahkiolahti
Aittokoski	HIE	2: E 4 /T.Öhman	Kiimasjärvestä Naarajärveen laskevassa joessa oleva ent. koski, joka on ruopattu Hietamankosken voimalaitoksen veden saannin lisäämiseksi.
Aittoniemi	PAR	4: J 2 /T.Linna	Etelä-Pyhäjärveen pistävä niemimaa, jossa on ollut kala- ym. aittoja.
Antinkallio	MÄM	6: H 3 /(Arvi Hirvinen?)	Soikea pieni kallio, Kevätmäestä erillinen
Alasenlampi	KOI	3: E 7-8 /A.Hirvinen	Soistunut maasto, entinen lampi. Sen läpi virtaa Kolisevanpuro.
Apaalan Jussin talo	KIR	1: F 5 /Y(rjö) Hirvi	Siinä asui kirkon isäntä Peltoniemi (ent. Skarp). Hänen rouvansa antoi ompeluopetusta. Hävinnyt.
Autio	ÄMI	1: E 6 /Vanhan Laukaan historia	Äänejärven koillisrannalla Häränvirran rannalla sijainnut Suomenniemestä 1788 halottu talo. Ensimmäisenä isäntänä mainitaan Suomenniemen poika Heikki Juhananpoika ja viimeisenä 1858 alkaen Taneli Juhananpoika (Sumiaisista).
Arapiankorpi	(JÄR)	4: C ja 4: D 3-4 / Toivo Linna	Laaja suo- ja metsämaasto, joka ulottuu Konginkankaan puolella.
Avainniemi	KOI	1: I 4 /Ville Vainio	Niemi pohjois Niinivedessä, jossa myös Avainlahden talo. Niinivedestä virtaavassa Salakkajoessa oli ennen n.s. lahkomylly, jonka osakkaat ise kuljettivat ja jauhattivat vesiteitse Niiniveden rannoilta ym. kuljettamansa viljan. Avainniemessä ja myös Avainlahden talossa säilytettiin myllyn avainta, jonka paikan vain myllyn osakkaat tiesivät.
Erik Kustaa Rahkosen talo	(PUK)	1: F 5 / Yrjö Hirvi	Eerolan torppa, maata 2 ha. Omisti lehmän ja kaksi hevosta.

Eerikin niemi	PII	1: G 6 / Tyyne Lustig	Piilolanniemen ulkoisin Kuhnmoon pistävä niemi. Kalle Piilonen antanut veljelleen.
Eerola	PII	1: F 5 / T.Öhman	Vanha rälssitila, jonka entinen isäntä mestattiin. Myöhempi omistaja Erik Kustaa Honkonen ja viimeksi poikansa Ilmari Honkonen. Hän oli myös kauppias ja perusti navettaansa Äänekosken ensimmäisen elokuvateatterin.
Eskon kallio	KOI	3: D 7 / A.Hirvinen	Kallio ja sen viereinen hauta, joita koululaiset ym. käyttäneet luonnon mäenlaskun hyppyrimäkenä.
Haiska	RUO	1: C, D 8 /T.Öhman	Pieni Terävänieminen saari etelä Keiteleessä Haapasaaren lähellä. Haiska=terävä niemi. Kts. Saarenhaiska 4: G 2
Halkojen varastointialue	KES	1: F 6 /Y.Hirvi	Tehtaiden halot ahdattiin lotjilla Keiteleen rannoilta ja pinottiin paikalle korkeiksi pinoiksi.
Halkosaari	ÄMI	1: D 6 / T.Öhman	Pieni saari Keiteleessä lähellä Ääneniemen kärkeä. Äänekosken tehtaot käyttäneet saarta uppopuista hakattujen halkojen varastoalueena. Nimi katoamassa.
Hankala	HON	2: D 6 /T.Öhman	Lähekkäin kaiksikin eri Hankalaa. Nimet lienee otettu veneen hangoista, joka nimik oli yleinen vesistörikkaalla seudulla.
Hapankivet	KOT	1: E 3 /Tyyne Lustig	Kuhnamosssa Tärttävuoren rannassa korkeat kivet, joille tuotu maitoruokia maahisille. Ruoat sitten helposti happanivat.
Hattukangas	MÄM	6: E ja F 1 / (Arvi Hirvinen?)	Metsäinen kangasmaasto jonka luoteis-osassa kohoaa hattumainen pieni aukio
Hattulampi		4: E 7 /T.Linna	Pieni hatunmuotoinen lampi soistuvassa maastossa.
Haukkavuori	KOI	3: D 7 /Arvi Hirvinen	Pitkähkö käyrärinteinen maaharju. Haukkojen ja muiden petolintujen oleskelu- ja pesimispaikka. Sen eteläpuolitse kulkevan valtatie toisella puolella Haukkalan talo ja Haukkalampi.
Hautala	KES	1: F 6 / Yrjö Hirvi	Omistaa Matti Hyvönen. Muutti myöhemmin ”tehtaan pillejä” pakoon Topian torppaan, maata 26 ha (E: 5), teki taksvärkkiä 1 pv. viikossa hevosen kanssa. Itsenäistyi torpparivapautuslain nojalla.
Heikkilä	PII	1: F 5 / (Arvi Hirvinen ?)	Maanvilj.tila v. 1930 asti. Omist. Selim Sipinen. Harjoitti myös kauppiaan ammattia. Emäntä os. Koskinen. alkujaan talo halottu Honkolasta v. 1812. Isännät: Jaakko Sipinpoika 1806-1817, Heikki Eerikinpoika 1818-1840 (k. 1865), Heikki Heikinpoika 1841-1859, Heikki Heikinpoika 1859-1870, Taavetti Sipinen 1871-1881, Johanna Karoliina Sipinen os. Piilonen 1882-1911 (k.1914).
Hepolahti ja Hepo-oja	KOI	1: J 5 ja I 7 /Lauri Lehtonen	Niiniveden ja Kuhnamon lahtia, joiden kautta kulkenut vanha Pirkan tie.
Hepo-ojankivi	KOI	1: I 7 /Vanhan Laukaan historia	Äänekosken kylä oli yhtenä jakokuntana ja rajoittui Hepo-ojankiven ja Tärttävuoren välillä Muhluniemen jakokuntaan.
Hernevalkama	KOV	1: E 7 /Arvi Hirvinen	Ääneniemen pieni suojaisa lahti, ruotinkyläläisten venevalkama. Lienee vanhastaan

			yhteyttä Ruotinkylän Halmevalkamaan, Kaskiviljelyksen aikaan syötiin työn lomassa naurishauvikkaita ja kotona hernenauriita.
Hietamankoski	HIE	2: F 4 / T. Öhman	Entinen Hietamankoski on ruopattu ja siihen rakennettu Hietamankosken voimalaitos
Hirvas	KOI	3: E 4 / Arvi Hirvinen	Useat paikannimet: Hirvasjoki, Hirvaskangas, Hirvaskylä, Hirvaslahti, Pieni ja Iso Hirvanen, ovat lappalaisajan nimiä. Hirvas=uroshirvi.
Honkola	PII	/Vanhan Laukaan historia	V.1607 Äänekosken kylässä mainitaan asuneen lampuoti Esko Honkosen ja ainoaa taloa nimitetyn Honkolaksi. V. 1744 talon isännäksi tuli Jaakko Tuomaanpoika. V. 1761 talo jaettiin kahtia, jolloin toiseen osaan tuli isännäksi Jaakon vävy Sipi Tuomaanpoika, Äänekosken Piilosen suvun kantaisä. Molemmat tilat sijaitsivat kosken länsirannalla. Tämä toinen talo oli sittemmin Piilola, jonka viimeinen isäntä oli tunnettu valtiopäivämies Kalle Piilonen. Hän myi talonsa metsineen perustetulle Äänekoski Oy:lle.
Hovi	KOI	3: C 5 /Lauri Lehtonen, Koivisto	Vanhastaan palkkasotamiehen kotiinkutsutila. Nykyään uusien omistajien viljelystila.
Huutoniemi	PAR	2: A 1 /T.Öhman	Myllylahden ja Kaikkarlahden välinen niemi, josta huudettiin apua ja venekyytiä hakemaan Saarijärven suuntaan mentäessä. Myös eräs pahasti peukaloon purtu mies joutui huutamaan apua vastarannalta. Parantalankoskessa ei ollut vielä silloin siltaa. Kts. Peukalonniemi ja Pilkanniemi.
Hujakko	HON	1: I 3 /Vanhan Laukaan historia	Talo Niiniveden luoteisrannalla (virallinen nimi Salmela). Muhluniemn jakokunnan raja kulki vanhan Laukaan rajaa seuraten Pienen Hirvasen itärantaa pitkin Hujakonkivelle ja tästä Tärttävuoorelle (Tärttäkivelle).
Häkinsaari	KOI	3: C 3-4 /Lauri Lehtonen	Laitumena käytetty saari Etelä-Niinivedessä. Sen lähellä myös Häkkisen talo. Paitsi iso heinien kuljetushäkki, on häkki vanhastaan myös aidattu laidunalue. Häkinsaaren, joka on vedellä aidattu, on entisinä vainoaikoina haudattu ryöstetyn Lahdentauksen vanha emäntä.
Häränkurkku	ÄMI	Arvi Hirvinen	Virta, jonka kautta Keiteleen vedet laskevat Äänejärveen.
Hässösaari	PAR	4: G 2 / T.Öhman	Iso metsäinen saari Pyhäjärven eteläpäässä.
Iso Puusaari		2: H 2-3 / T.Linna	Aukea ylänkömaasto, jonka ympäristöltä on metsä hakattu ja neva kuivattu. Ei ole järven saari.
Isonkivenniemi	PAR	4: G 3 / T.Öhman	Pyhäjärven Hässösaaren itärannalla oleva pieni niemi, jossa harvinaisen suuri kivi, jonka päälle voi kiivetä vain tikapuilla.
Ittolanmäki	KOI	3: C 9 /Arvi Hirvinen	Paikalla sijainnut myös Ittola -niminen mökki, joka vanhuuttaan hävinnyt. Tilalla on nyt Vuorelan niminen talo.
Jannen haka	KOI	3: E 3 / Arvi Hirvinen	N. 4 ha kokoinen maa-ala, joka kuului nimikkomaana Hirvelän talon Janne-

			nimiselle pojalle 1800-luvun alussa. Sijainti Hirvaskankaalta nykyiseltä nelostieltä itään rajoittuen Purunkorpeen ja Kylmäänpuroon.
Jauhiaisen talo	KES	1: E 5 / Yrjö Hirvi	Purettu. Muutti Amerikkaan.
Jooseppi Tuovisen talo	KES	1: E 5 / Yrjö Hirvi	Tuovinen oli värkmestari, korjauspajan mestari.
Joussaari	PAR	4: F 1 / Toivo Linna, s. 3,5,1899 Linnankylässä, Sjärvi	Pieni saari Pyhäjärvässä, n. 3-4 aaria. Saari sijaitsee Saarijärven ja Äänekosken pitäjien ja kalavesien rajalinjalla. Tästä syystä on saaresta paljon riideltä ja viimein sovinnolla joustettu.
Juurikkalahti	PAR	4: J 1-2 / T.Öhman	Aittoniemeen pistävä lahti , jossa iso keloontuneen hongan juurikka. Useitakin pienempiä myrskyn kaatamien juurikoita.
Junninsaari	PAR	4: C 1 / T. Linna	Saaresta riitelivät jakokunnat keskenään. Asiat olivat tällöin ratkaisematta junnissa eli jumissa.
Juho Torkon talo	KES	1: E 5 / Yrjö Hirvi	Oli lähellä hautausmaat, nykyisen kirkon puiston alueella. Purettu.
Julmapuro	HIE	2: F 3 ym. / (Arvi Hirvinen?)	Mustalammesta ja Soikulanlammesta Kiimasjärveen laskeva puro. Virtaa Rautakorven halki ja Julmamäen ohi.
Jussin pelto	HON	1: H 5 / Tyyne Lustig	Salakasta Salomäen yli Salolle johtaneen vanhan ja hävinneen kärrytien varrella vasemmalla oleva pelto. Nykyään Karjalan siirtolaisten hallussa.
Jyrkänsalmi	VII	1: B 1 / T.Öhman	Ylä-Kuhnamolla oleva kapea salmi. Siitä kulkee yli talvitie, joka lyhentää matkaa Parantala-Äänekoski n. 6 km. Salmesta ylöspäin virta jälleen laajenee Jyrkänlahdeksi.
Kaakkolampi	KOT	1: H ja I: 4 / Arvi Hirvinen	Lammesta lähtevän Salakkajoen yläjuoksulla on ollut Kaakkomylly, joka jo on hävinnyt. Toinen Kaakkolampi 1: G 1.
Kaiskari	MÄM	6: J 2-3 / (Arvi Hirvinen?)	Talo kevätlahteen pistävällä niemellä, jonka jatkeena kaakkoon erillinen pitkä ja kapea Kaiskarinniemi.
Kaikkarlahti	PAR	2: A 1 / T.Öhman	Pyhäjärven eteläpään pistävä lahti. Sen kaakkoisrannalle kuivattu Kaikkarsuo.
Kala-Matti	HON	1: J 3 / Arvi Hirvinen	Talo Niiniveden pohjoispään länsirannalla. Maat ulottuvat Niiniveteen. Talon entinen isäntä ollut ahkera kalamies, josta nimi johtuu. Niiniveden pohjoispään keskellä on Kala-Matin luoto.
Kalikkavuori	PAR	2: A 3 ja B 3 / T.Linna	Jyrkkärinteinen pyöreähkö vuori, jossa puukasvillisuus kuivunut kalikoiksi.
Kalmakorpi	HON	1: I 1 / Lauri Lehtonen	Pieni korpimaasto Tourulan talon lähellä. Nimi kadonnut.
Kanasaaret	PAR	4: G 4 / T.Linna	Useita pieniä kivikkosaaria ja luotoja Pyhäjärven Palavalahdessa
Kapea Hujakko	HON	1: F 1-2 / Arvi Hirvinen	Pitkähkö ja kapea lampi.
Kaponen	HIE	2: I 5 / T.Öhman	Pieni niittyviljelmä latoineen
Kappelikivi	PAR	4: H 2 / T.Öhman	Kappelniemen lähellä etelä Pyhäjärven rannassa oleva uhri- ja

			jumalanpalveluspaikka.
Karhukorpi	KOI	1: J 6 / A.Hirvinen	Lehtomäen metsämaaston keskellä soistuva alue. Tavattu karhuja. Nimi katoamassa.
Karhunloukunneva	HIE	2: J 2 / T.Öhman	Noin 20 ha suuruinen kuivattu neva. Nimi katoamassa.
Karppala	PAR	2: B 2 / T.Öhman	Vanha kantatila. Nimi mahd. johdettu karpposesta eli piikkipohjaisesta lisäkengästä, jolla potkittiin potkukelkkaa.
Karvasaari	KOI	3: C 4 / Arvi Hirvinen	Niiniveden etelärannassa sijaitseva pieni saari, jonka rannat ja sinne johtava matala salmi kasvoivat tiheässä ”karvakortetta”. Tästä nimi on tullut. Nykyään, kun Niiniveden vedenpintaa alennettiin, paikka on muodostunut niemeksi, jossa huvilarakennus.
Kattila-aho	KOI	3: E 10 / Lauri Lehtonen	Vanha asuinpaikka, jonka asukkaat ovat muodostaneet omi ruoka- eli kattilakuntia.
Kaukuu, Kaukuulampi	MÄM	4: F 4-5, 4: A 2-3 / T.Linna	Metsämaaston keskellä sijaitseva luonnonkaunis ja pitkäkö Kaukuun lampi, jonka rannalla sijaitseva talo. Nimi johtuu kaukuu – sanasta. Lammen rannoilla huudettaessa lammen takana oleva metsä vastaa kaikuna samat äänet. (kartassa Kaukulampi).
Keljärvi	KOI	3: D 8 / Arvi Hirvinen	Iso lampi. Sen rannalla Keljärvi - nimisen pientilan rauniot.
Kelloniemi	PAR	4: G 4 / T.Öhman	Pyhäjärven Palavalan pistävä niemi, jossa on soitettu kelloa tiedoitusvälineenä.
Kellonkanta	MAR	1: C 6 / T.Öhman	Pieni saari etelä Keiteleessä lähellä Markkamäkeä. Saaressa kellonkantaa muistuttava niemi. Nimi häviämässä.
Kettuvuori, Kettujoki	KOI	3: F 9 / Arvi Hirvinen	Metsärinteinen osaksi jyrkännereunainen maasto, jossa ketut pesineet ja oleskelleet. Siitä pohjoiseen Kaipiolammeista lähtevä ja Vatiajärveen laskeva Kettujoki.
Kiramot	PUK	I: F 5 / Yrjö Hirvi	Sähkökäyttöiset puutavaran nosturit, joilla Saarijärven reitin uitettu puutavara nostettiin matalammalla suoraan ”Pässin” vaunuihin ja korkeammalla (45 ast. kulma) taapeleihin, jotka kuljetettiin tehtaalle talven aikana. Lakkautettu 1930, sillat ja rata purettu 1940.
Kierälahti	KOT	1: G 4 / T.Öhman	Keski-Kuhnamon kohdalla lounaaseen laajeneva lahti. Rannan asutus muodostaa nyk. Kierälahden kaupunginosan. kun talvinen tuuli puhaltaa rannikon lähes lumettomaksi eli kierälle jäälle, lienee paikka saanut tästä nimensä.
Kiimaskallio	PAR	2: A 3 x / T. Öhman	Kallio Pyhäjärven (vai Kiimasjärven?) Niinilahden rannalla
Kiimaskoski	HIE	2: E 4 / T. Öhman	Kiimasjärvestä lähtevä Suojoen ylin koski. Ruopattu tasavirtaiseksi Hietamankosken voimalaitoksen rakentamisen yhteydessä.
Kinnari	HIE	2: E 6 / Lauri Apaala	Pieni erillinen kyläkunta Naarajärven Nevalahden rannalla. Vanhaa asutusta. Vanhimmista asukkaista muistetaan Schulz –niminen henkilö. Myöhemmin kylästä on jakautunut Pieni Kinnari.
Kolkonkangas	HIE?	5: K 7 / T.Linna	Saarijärven ja Äänekosken rajamaastossa kahden suon välinen metsämaasto.

Koippalaisen puro	KOI	3: F 4-5 / Arvi Hirvinen	ks. Viinapuro
Konikynnäs	HIE	2: H 4 / M (atti) Tikanto, Hietama	Vanhan hävinneen kylätien pieni, mutta jyrkkä mäki, jossa heikko konihevonon menehtynyt kuoliaaksi raskaan kuormansa eteen.
Korppiluoto	PAR	4: H 1 / T.Linna	Pieni luoto, hyvä kalapaikka. Vesi ympärillä syvää. Kasvaa iso honka, jonka oksilla korpit istuvat haaskalla vaanimassa kalamiesten perkausjätteitä ja heidän jättämiään jätekalaja.
Kotasaari	MÄM	1: A 2 / Arvi Hirvinen	Pieni saari Kuhnamon Pohjanlahdessa. Lappalaismuistoja.
Kitonlampi	PAR	4: H ja I 5-6 / T.Linna	Lammesta suoraan virtaa pieni puro Pienen Kitonlammen, Kitonnevan ja Vähän Kitonnevan kautta Sikolampiin ja siitä edelleen Pyhäjärven Palavalahteen.
Kissakoski	HIE	1: C 1 / T.Öhman	Naarakosken alajuoksulla olevan pienen saaren ja mantereen välinen pienempi koski. Hävinnyt.
Kiusala	PAR	4: E 3 / T. Linna	Pientila Pyhäjärven ja suon välissä, jonne on ollut kiusallisen vaikeaa huonon tien takia. Asuttu jo 1880-luvulla.
Kivimäki	HON	3: A 1-2 / Arvi Hirvinen	Pitkä, mutkainen ja jyrkähkö mäki vanhassa Laukaan-Saarijärven tiessä. Lähellä myös Kivimäen talo. Vanhemmat ihmiset äänsivät nimen : Kiimäki.
Kivipuro	PAR	2: I ja J 1 / T.Linna	Lehmälammeista lähtevä mutkainen puro, joka virtaa louhikkoisen ja kivisen maaston läpi.
Koirasaari	PAR	4: D 2 / Toivo Linna, s. 3.5.1899 Sjärven Linnan kylä	Pieni saari, josta löytynyt jäätyneen koiran ruumis. Sen alta jäätyneen maa oli sulanut.
Kolisevan puro	KOI	3: E 7-8 / Arvi Hirvinen	Keljärvestä lähtevä puro, jossa pienet kivet kolisevat, varsinkin tulvaveden aikana.
Kotisuo	PAR	4: E 3-4 / T.Linna	Osaksi kuivattu Niskalan ja Pyhäjärven välissä oleva turvesuo.
Koskenkorva	HON	1: C 1 / T. Öhman	Naarakosken alajuoksulla pieni korvan muotoinen saari.
Koukkusaari	PAR	4: C 2 / T.Linna	Kaareva, koukunmuotoinen Pyhäjärven saari.
Kokkokorpi		5: H ja I 7 / T.Öhman	Kuivattu suomaasto. Isojen petolintujen pesimispaikka. ”Linnun lentävän näkevät, kokkolinnun liitelevän” (Kanteletar)
Kolunpuro	PAR	4: H 1 / T.Öhman	Pyhäjärveen laskeva puro, jonka pohjalla pienet kivet kolisevat varsinkin tulvaveden aikana. Sen laskusuun lähellä myös Kolunniemi.
Kolunpohja	HON	1: H 1 / T.Öhman	Kyläkunta, jossa mm. Kolun talo ja Kolunlampi. Kyläkuntaan johti vanhastaan kehno kivinen kärrytie, jota ajaa koluutettiin. Tästä arvellaan kylän nimensä saaneen. ” Se on semmosta kolluuttamista ajo huonolla tiellä”.
Komelniemi	MÄM	1: A 3 / T.Öhman	Keitelelen Kevätlahteen pistävä niemi, jonka kautta kulkee valtatie n:o 4.
Kotineva	PAR	4: G 2 / (Arvi Hirvinen?)	Mustalammelta luoteeseen suuntautuva nevanaasto, joka nykyään ojitettu ja kuivattu metsän kasvulle. Nimi katoamassa.
Kovala	KOV	/ Vanhan Laukaan historia	Kovalan jakokunta oli kahtena kappaleena Keitelelen molemmin puolin. Kovalan

			ensimmäisenä isäntänä oli Matti Pekanpoika Arpiainen 1559-1589. Talosta halottu 1756 ja n. 1780 Ruokalahti ja Mannila. Nimi johtuu Kovasen suvusta, jolla talo oli vuodesta 1654.
Kuhnamaa	KOT	/ Arvi Hirvinen	Tunnetun Kuhnamo-virran nimi vanhassa kansankielessä oli Kuhnamaa (murt. Kuhnamao). Vuoden 1750 ruotsinkieliseen karttaan se on merkitty: Kuhnama Jerwi.
Kuhno	PAA	1: I 7 / Arvi Hirvinen	Talo Kuhnamon koillisrannalla. Johtunee Kuhnamon nimestä.
Kulha	HIE	2: F 1 / T.Öhman	Aikaisemmin n. 1 000 ha:n suuruinen metsätila, jonka omistivat Hammarenit Äänekoskelta.
Kuivapuro	KOI	3: A 5 / Arvi Hirvinen	Nimensä mukaan kuivunut Niiniveden Nikkasenlahteen laskenut puro. Vain tulvavesien aikana purossa on vettä.
Kuitula	HON	1: G 1 / Arvi Hirvinen	Kolunpohjaan kuuluva talo. Ennen viljeltiin lähes joka talossa pellavaa ja hampua aito Hämmäläiseen tapaan. Niistä saadut kuidut ovat arvokkaita ja kestäviä raaka-aineita monien työvaiheiden jälkeen liinavaatteita ym. käsitöitä valmistettaessa. Pellavan toinen nimi oli liina. Syksyisin ahdettiin liotetut ”pijot” saunan orsille ja sauna lämpiämään. Kuivaamisen jälkeen oli vuorossa loukuttaminen, jolloin varsien kovat osat katkeilivat ja tippuivat pois, kuitujen jäädessä.
Kuppihauta	KOI	3: H 5 / Arvi Hirvinen	Pyöreäreunainen suppa Hitonlahden talon lähellä. (Hiekanottoaika?). Nimi katoamassa.
Kupusenluoto	PAR	4: G 1 / Tauno Öhman	Pyhäjärven Hässösaaren länteen suuntautuva pieni luoto.
Kurra	Äki	1: E 6 / Tauno Öhman	Tukinuiton sulku, joka kelattiin kiinni tukkien kulun sulkemiseksi Häränvirrassa.
Kuskallio, Kusikallio	KOT	1: D 3 / Tauno Öhman	Kuhnamon rannassa jyrkästi kohoava korkea kallio, jonka halkeamista tihkuu ruskeankeltaista vettä, joka jäätyy eli ”purastaa” pitkiksi puikoiksi ja kerrostumiksi. Toinen Kuskallio sijaitsee Pohjoislahden itärannalla (1: G 3)
Kuusikonpää	KOI	3: B 4 / Lauri Lehtonen	Muhluniemen Niinveteen pistävä metsäinen pohjoispää. Nimi katoamassa.
Kylmäpuro	KOI	3: E 3 / (Arvi Hirvinen ?)	Syvästä lähteistä alkava ja Niinveteen laskeva puro, jonka vesi on kylmää ja puhdasta. Nykyään puron vesi on värjäytynyt vesikasveista ym., joten usean tilan karjan laidunten juomavesi on huonontunut. Arvellaan myös lähteiden alkumaastoon imeytyneen turistien jätevesiä, koska puro virtaa vilkkaan E 4 tien alitse, ollen alttina jätteille.
Kylmälahti	PAR	4: C 2 / T.Linna	Pitkähkö Pyhäjärven lahti, joka talveksi jäätyy ensiksi ja keväällä sulaa viimeksi. Lahden ja Louhulansalmen välillä Kylmäniemi. Lahden päässä myös Kylmälahden talo.
Käkänsaari	KOV	1: F 8-9 / (Arvi Hirvinen?)	Pieni käyrä saari Kovalanniemestä etelään.

Kämppälahti	PAR	4: G 3 / T.Öhman	Pyhäjärven Hässäsaaren kaakkoisosaan pistävä lahti, jonka rannalla ollut metsätyömiesten asuntoja eli kämppiä.
Känkänmäki	PAR	2: A 4 / T.Öhman	Ympäriinsä metsärinteinen, osaksi jyrkkäreunainen, mäki.
Kärääsaari	JÄR	4: B 1 / T.Öhman	Pyhäjärven koillisrannalla sijaitseva pieni saari, jossa on pidetty käräjiä
Kässäsaari	JÄR	4: C 2 / T.Öhman	Pyhäjärven koillisrannalla sijaitseva pieni saari.
Lapinmäki, Ylä-Lapinlampi, Ala-Lapinlampi	PAR	4: I 4-5 ja J 3-4 / T.Öhman	Ent. lappalaisten asuinpaikkoja. Tarina kertoo, että lappalaisen tytär kuoli lahnan ruotoon, josta syystä työtön isä kirosi koko Pyhäjärven niin, ettei siitä ole sen jälkeen lahnaa saatu.
Laskurunni	KOI	3: F 6 / Arvi Hirvinen	Pieni lähdepohjainen erämaalampi, erämiesten juomapaikka. Nimen loppuosa lainattu ruotsinkielen sanasta brunn (kaivo).
Lehmälammit	HIE	2: I 1 / (Arvi Hirvinen?)	Suolamminkankaan ja Ison Haukilammin välisessä maastossa olevat Pieni ja Iso Lehmälampi. Aikaisemmin, kun lehmät laidunnettiin ”vullanmetässä” eli luonnonlaitumilla, kahlailivat ne pehmoisilla soilla ja lampien laidoilla syömässä ja juomassa, ja kun sellainen maasto ei kantanutkaan raskasta lehmää, upposivat ja kuolivat ne usein sinne. Tästä ovat lammet nimensä saaneet.
Levälahti	HIE	2: E 6 / (Arvi Hirvinen?)	Naarajärven matala ja kasvava lahti. Kartassa väärä nimi: Nevalahti.
Likolampi	HIE	2: I 7 / T.Öhman ja Arvi Hirvinen	Kadonnut lampi, joka muuttunut suoksi. Rautapitoisessa lammissa tai suoautoissa liotettiin ennen pellavia ja hamppuja, jotta niiden ”luut” eli kovempi osa piheneisi ja katkeilisi helpommin irti loukutettaessa.
Lintuneva	PAR	2: A 3 / T.Öhman	Erikoisesti kahlaajalintujen oleskelu- ja pesimispaikka.
Litakko	PAR	2: A 3 / T.Öhman	Alava, vetinen maastoalue. Epäkelpo metsän kasvullekin.
Loilo	KOI	3: E 4 / Arvi Hirvinen	Koiviston vanhimpia tiloja, ent. valtion postivirkatalon Muhluniemen torppa. Siitä alkaa Piiparin laaja Laukaan Valkolan puolelle ulottuva kallioinen ja metsäinen erämaa-alue. Loilon kartanopeltojen alareunassa on pitkähäkö, kapea laakso eli loilanne, josta nimi lienee saanut aiheensa.
Loukee	KOI	3: B ja C 9 / Lauri Lehtonen	Uusi Loukee ja Vanha Loukee ovat naapuruksia ja vanhoja kantatiloja. L.Lehtosen mukaan vatjalaissana.
Loukkumäki	KOI	3: B 7 / Arvi Hirvinen	Mäkinen metsämaasto, josta pyydystetty riistalintuja loukuilla, luttosilla ja permillä.
Luikanniemi	HON	1: J 2 / T.Öhman	Kuorelampiin idästä pistävä sekametsäinen pyöreähkö niemi, josta on luikattu (= korkealla lyhyellä huudahtelulla) vastarannalle Tallivuoren puolelle esim. kyytivenettä t.m. asiaa. Luika = murteessa korkeäänistä meteliä.
Lusikkasaari	PAR	4: E 3 / T.Linna	Lusikanmuotoinen saari Pyhäjärven saarissa. Sen ja Lukkarinsaaren välillä Lusikkasalmi.
Luuskala	PAR	4: H 6 / T.Öhman	Alkujaan sivussa, syrjäisessä paikassa sijaitseva talo. Luuskassa oleva tarkoittaa kansankielessä sivussa, syrjässä, piilossa olevaa. Nykyään Luuskala on jo autotien

			yhteydessä.
Löytölampi	PAR	5: I 7 / T.Linna	Pieni suorantainen lampi, joka on sattumalta löydetty metsien keskeltä.
Majaniemi	HON / KOI	1: A 3 / Arvi Hirvinen	Talo Niiniveden itärannalla. Maat ulottuvat Niiniveden rantaan, jossa samanniminen niemi, jossa ent. rahti- ja markkinamiehet pitivät majapaikkaa. Siinä tehtiin tulet, keiteltiin kahvit, syötiin eväitä ja lepuutettiin hevosia. Talvitiet kulkivat silloin jäätyneitä vesistöjä pitkin. Myös paikallisen väestön kesäinen retkipaikka.
Mankkisaari	KOI	3: B 4 / Lauri Lehtonen	Asuttu saari länsi Niinivedessä Koiviston lahden suulla. Mankki tarkoittaa turkiseläintä. Toinen Mankkisaari sijaitsee Lanneveden pohjoisosan keskivaiheilla. Erään tiedon mukaan saarella olisi asunut aikoinaan munkkeja. Nimi olisi muuntunut u-vokaalin vaihduttua a:ksi.
Mannila	HIS / PAA	Vanhan Laukaan historia	Maatila Laukaan pitäjän Äänekosken kylässä. Halottu Kovalasta 1756, johon saakka torppana ja torpparina oli Manninen 1708-1713. Torpparina Isonvihan jälkeen 1726-1740 Paulus Jempsonius, joka oli Laukaan kirkkoherra Paulus Jempsoniuksen poika ja kirjoitettu ylioppilaaksi Turun akatemiaan 1704/05. Hänet oli mahdollisesti vihitty papiksi, koska kivijärveläiset 1735 esittivät haluavansa hänet apulaispapikseen. Mannilassa hän kuoli 1743 60-vuotiaana.
Mannisen pelto	KOI	3: C 3 / Arvi Hirvinen	Suomi-Ruotsin sotalaitoksen ruoujaon alussa Niiniveden eteläosapukassa sijainnut ruutusotamies Kaarlo Mannisen asuttavaksi anettu torppa pelto- ja niitypalstoineen. Hän kuului vanhan Laukaan pitäjän Koiviston-Muhluniemen ruotuun, ja hänen oli v. 1718 lähdettävä kenr. Armfeltin johtamissa joukoissa sotaan Norjaa vastaan. Tämä sota päättyi kuitenkin Kaarle XII:n kaaduttua tappioon ja perääntymiseen Ruotsin Jämtlandiin, jossa vaikeassa tunturimaastossa ja heikoissa varusteissa menehtyi kuoliaaksi kovaan lumipyryyn ja ankaraan pakkaseen arviolta n. 2 300 suomalaista miestä niiden mukana Kaarlo Manninen ja 10 muuta vanhan Laukaan ruotuihin kuulunutta miestä. Pello ja niitty tunnetaan vieläkin nimellä.
Miilunlahti	ÄMI	1: E 6 / T.Öhman	Paikka Äänejärven itärannalla, jossa aikaisemmin poltettu Äänekosken tehtaiden vanhan sahan jätettä. Kartassa nimi väärässä paikassa (1:G 6)
Muinospuro	HIE	2: H 4 / T.Öhman	Suomaastosta lähtenyt Suojokeen laskeva puro. Purosta itään Muinosmäen talo ja käyrärinteinen Muinosvuori. Nimet viittaavat vanhaan asutukseen.
Muinosmäki	HIE	2: H 4 / T.Öhman	Talo Hietamalla. Asunut ennen Muinos – Matti. Lähellä myös Muinospuro ja Muinosvuori.
Mullinmäki	KIR	1: E 5 / Yrjö Hirvi	Äänekosken hautausmaa. Ent. Heikkilän tilan mullien laidunmaa. Hautausmaa oli perustettu joitakin vuosia ennen seurakunnan perustamista 1907 (ja Laukaasta erottamista).

Muorinpelto	KOI	Arvi Hirvinen	Useimmat talostaan eläkkeelle eli syytingille jääneet vanhukset, muori ja vaari, jättivät itselleen pienen peltoalan lähelle kartanoa, jossa he itse viljelivät kotitupakkaa eli kessua, humalaa ja vaatetuskasvejakin. Pelto oli tavallisesti erilliseksi aidattu. Ainakin Loilolla ja Myllylässä oli sellaiset muorinpellot.
Mustalamminkorpi	HIE / PAR	4: G 2 / (Arvi Hirvinen ?)	Mustalammelta luoteeseen suuntautuva ojitettu, kuivattu ja metsitetty ent. korpimaasto. Nimi katoamassa.
Mustaniemi	MAR	1: D 5 / Yrjö Hirvi	Entinen Mustanniemen tila jo hävinnyt.
Mäki Kaipio / Mäki-Kaipio	KOI	3: F 8 / Arvi Hirvinen	Jylhärantainen ja syvä lampi metsämaastoss. kirjailija Juho Hoikkasen mystillisiä aihepiirejä. Rajan takana, Laukaan puolella ovat: Kaipiolampi, Kaipiovuori ja Kaipion talo.
Mörtti	ÄMI	1: D 6 / T.Öhman	Viime vuosisadan (1800-1900) vaihteen aikaan eleli Häränvirran takana mökissään Mörtin Hanna. Hän kierteli kylän taloissa avustamassa emäntiä heidän askareissaan, ja sai heiltä palkakseen ruoka- ja vaatetustarvikkeita. Erityisesti hän kiitteli Piilolan ja Heikkilän emäntiä. Paikka on nyt kadonnut nimeltään ja alue metsitetty.
Naarakoski	HIE	1: C 1 / T. Öhman	Naarajärvestä Kuhnmoon laskeva koski. Nimet liene johdettu haarateräisestä vesiharavasta, naarasta, jolla on nostettu vedestä ylös uponneita puita ja vesistöön hukkuneitakin.
Naskala		2: C 3 / T.Öhman	Ent. pientila. Nimi väännetty naskalista (suutarin työkalu). Paikalla asunut suutari Kirvanainen.
Nestor Piilosen talo	KES	1: E 5 / Yrjö Hirvi	Talon rakensi v. 1910 Kalle Piilosen veljen ”Käpän Jussin” pojat. Viimeksi Kerttu Eiramons talo.
Niijala / Niiala	PII / KES	1 : F 5 / Arvi Hirvinen	Äänekosken vanhimpia rakennuksia 1800-luvun lopulta, aivan kosken rannalla, paperitehtaan takana. Heikkilän torppa, työvero. Rakennuksessa 2 huonetta , keittiö ja kamari n. 4 x 8 m sekä sauna ja vajarakennus. Asuttu vielä 1950-luvulla. Nyt jo lahonnut raunioksi. Kuva Kotiseudun Joulussa v. 1962.
Niinimäki	MAR	1: C 4-5 / T.Öhman	Markkamäen ja Kypärälahden välinen ja metsäinen alue, jossa kasvoi myös luonnonvaraisena niinipuita eli lehmuksia. Sodan jälkeen metsää raivattu, muta jätety niinipuita vielä jäljelle.
Niinistö	PAR	2: A 2 / T.Öhman	Talo Pyhäjärven Niinilahden etelärannalla. Seudulla kasvaa niinipuita eli lehmuksia.
Niiranhiekkä	KOV	1: E 8 / Arvi Hirvinen	Metsäinen ja mäkinen niemi etelä Keiteleessä. Niemestä pohjoiseen kaksi pientä saarta: Iso ja Pieni Niiransaari. Joroisten pitäjä Kolman kylässä on Niironniemi –niminen paikka. Niira tai Niira lienee myyttillinen haltiaolento. Tieto olisi vahvistettava.
Nikkanen	KOI	3: B 5 / Lauri Lehtonen	Itä-Niinivedessä oleva lahti, jonka rannalla on asunut Nikkanen –niminen kalastaja.

Nikkarin torppa	KES	1: E 5 / Yrjö Hirvi	Omistaja puuseppä Saraman. Nikkarin mäki on Laivarantaanpäin loivasti laskeva mäki.
Niskala	PAR ?	4: E 4 / T.Linna	Talo, jonka lähellä peltojen välissä niskamainen metsäharjanne.
Nuppulanniemi	MÄM / VII ?	6: J 1 / (Arvi Hirvinen ?)	Etelästä Ylä-Kuhnamoon pistävä nimens mukainen pieni niemi.
Näätälampi	HIE	2: I 1 / T.Öhman	Pieni pyörä lampi, jossa on tavattu näätiä.
Orivuori	KOI	3: D 5-6 / Aapi Leppä	N. 160 m korkea luonnonjyrkänne, jossa poltetu merkkitulua ehkä Suomen sodan aikaisen Koiviston taistelun päättymisen merkiksi ja asukkaiden koteihinsa kusumisen merkiksi.
Orrasniemi	PAR	4: H 4 / T. Öhman	Pyhäjärven Palavalahteen pistävä mäntymetsää kasvava kivikkorantainen niemi.
Paasmäki	MÄM	6: G 6-7 / (Arvi Hirvinen ?)	Metsäinen maasto, jossa korkeuserot mutkittavat ja vaihtelevat huipentuen ylinnä pieniksi kukkuloiksi.
Pajulahden niitty	PII	1: F 5 / Yrjö Hirvi	Kuhnamon leveämmän kohdan koillisranta, kuului Heikkilän tilan Selim Sipiselle.
Pajusen Laurin talo	KES	1: E 5 / Yrjö Hirvi	Viimeksi siinä asui Rahikainen. Purkamaton talo vielä v. 1976.
Pakmanni	SAL	1: G 5 / Tyyne Lustig	Ent. lihakauppias Ylösen (ent. Backman) talo Salakassa Koiviston tien ja Kuhnamon välillä. Hävinnyt siirtolaisasutuksen tieltä 1940-luvulla.
Palavasaari	PAR	4: G 4 / T.Öhman & Arne Vuorinen	Palavalahdessa etelä Pyhäjärvässä sijaitseva soikeahko pieni saari, jossa ennen poltettu tulia kokoontumisen merkiksi mm. hartauden harjoituksiin. Muitakin palava-nimityksiä seudulla on useita mm. Palavasalmi Saarijärvellä kirkon lähellä. Pyhäjärvi ja palava-nimet viittaavat myös uskonnolliseen palvontaan vaikka palvonta – ilmausta ei tunnetakaan kansankielisenä.
Parantala	PAR	4: J 1 / T.Öhman	koska peukaloon purtu mies oli suuressa hädässä, jatko hän vain avunhuutoaan venekyydin saamiseksi. Viimein tulikin hakija vastakkaiselta rannalta ja nouti hänet nykyisen Parantalalan talon paikalle. Täältä löytyikin sitten parantaja alkeellisesta asunnostaan ja sitoi hänen peukalonsa. Tästä paikka sai nimen Parantala. Lienee parantajan maine sitten levinnyt laajemmallekin, koska koko kyläkuntaa on alettu kutsua tällä nimellä. / Kts. Pilkanniemi.
Patamankallio	KOI	3: G 4 / Arvi Hirvinen	Jyrkkä, kallioreunainen vuori Pienestä Hirvasesta länteen. Nimi häviämässä.
Pellonpää	KOI	3: G 3-4 / Arvi Hirvinen	Pienen Hirvasen itärannalla sijainnut ent. Hirvelän torppa, jossa asui viimeksi n. 1910 Kaapriel Salminen vaimonsa Hedastiinan kanssa. Salminen oli tunnettu hyvien kangaspuiden tekijä. Paikalla sijaitsee nyt Hirvelästä erotetun Salorannan tilan rakennukset.
Pepulahti	PAR	4: F 2 / T.Linna	Pyhäjärven Hässössaaren pohjoispäähän pistävä lahti. Vanha viinankeittopaikka, jossa keittäjät syöneet eväikseen ottamiaan talkkunoita pepuksi eli talkkunapuroksi

			tehtynä.
Petomäki	MÄM	6: F 6 / (Arvi Hirvinen?)	Talo Petojärvestä lounaaseen. Muitakin peto –alkuisia paikannimiä on paikkakunnalla useita.
Petruma	KOI	3: H ja I 4 / Arvi Hirvinen	Laukaasta v. 1907 erotettu eteläisin Äänekosken osa, joka alkujaan kuului Laukaan Petruman kylään. Aikaisemmin Äänekosken Petruma oli käytetty virallisena kylän nimenä. Nykyisin se luetaan Koiviston kylään. Petruma –nimi on jo pois käytöstä Laukaassakin. Tilalla on Valkola, joka oli alkujaan tilan nimi.
Peukaloniemi	PAR	4: I 1 / T.Öhman	Etelä- Pyhäjärveen pistävä pieni niemi. Nimen synnystä kertoo tarina: Erämiehille tuli riittää kalapaikoista, jolloin tappelussa eräs puraisi riitakaveriaan pahasti peukaloon, jolloin heimoveljet lähtivät soutamaan loukkaantunutta salmen yli Aittoniemeen apua saamaan. Kts. Pilkanniemi (ja kts. Parantala)
Piilolampi	KOI	3: G 6 / Arvi Hirvinen	Hitonmäen ja Piiparin välimaastossa oleva yksinäinen jyrkkärantainen lampi. siellä on oltu Suomen sodan Koiviston taistelun aikana piilossa. Tästä nimikin johtuu.
Piiloson saha	PII	1: G 5 / Arvi Hirvinen	Sijaiti Kuhnamon rannassa. Sen lähellä oli sahan kontori ns. Rantapytingissä, jossa asui viimeksi nimismies Erkki Seppä. Kadonneet.
Piipari	KOI	3: E ja F 5-6 / Arvi Hirvinen	Laaja kallioperäinen metsämaasto. Ulottuu Laukaan puolelle.
Piippuniemi	MÄM	1: B 5 / T.Öhman	Keitelelen Mämmensalmeen pistävä piipunmuotoinen pieni saari. Samanlainen on Pyhäjärvässä.
Pienkorpi	KOT?	1: D 1 / Arvi Hirvinen	Soikea, kuivattu suo.
Pilkanniemi	PAR		Aittoniemeen soudettu peukaloon purtu mies ei saanut täältä apua, vaan lähti kiertelemään rantoja tavoitteenaan Parantalan tienoo, mutta kun koskessa ei ollut siltaa, päätyi hän nykyiseen Huutoniemeen vastapäätä Parantala ja ryhtyi huutamaan apua vastaiselta rannalta. Siellä ei kuitenkaan asustanut avuliasta joukkoa, koska sieltä kuului vain pilkallista naurua. Näin oli nykyinen Pilkanniemi saanut nimensä. / Kts. Peukaloniemi.
Pimeälahti	PAR	4: H 4 / T.Linna	Pyhäjärven Palavalahden lahti, matalikkoa, kylmä ja pimeä, ei paista aurinko.
Pirkkala	KOI	3: F 3 / Lauri Lehtonen	Pieni Hirvasen pohjoispäässä Uuraisten ja Äänekosken rajalla sijaitseva vanha asuntoalue, jossa arvellaan asustaneen Keski-Suomessakin kauppa- ja verotusmatkoillaan liikkuneita pirkkalaisia. 1920-luvulla asui paikalla ilman porstuvaa olevassa tuparakennuksessa Perälän Eedla – niminen naishenkilö. Viimeksi siinä asui Kalle Kyyhkynen perheineen.
Pirkkasenaho	PAR	4: H 5-6 / T. Linna	Metsäinen ahomaasto. Nimi liittyy pirkkalaisiin. Sukunimiä Pirkkalainen ja Pirkkanen esiintyy Äänekosken seudulla.
Pirttiaho, Pirttiniemi	PAR	4: G 4 / T.Linna	Ent. piilopirtin paikka, jossa nykyään viljelty tila. Talosta etelään Palavalahteen

			pistävä Pirttiniemi.
Porri , Porrinlampi	MÄM	1: E ja F 1 / T.Öhman	Talo Porrinpohjassa, jossa myös pieni Porrinlampi
Pudasvuori	MÄM	6: H 4 / (Arvi Hirvinen ?)	Ympäriinsä kohoava mäkinen ja metsäinen vuori.
Puustellinkangas	KOI	1: J 5 / Arvi Hirvinen	Ent. Muhluniemen virkatalolle kuulunut hyvä metsäinen kangasmaasto Niiniveden Hepolahdessa. Torpparinvapautuslain nojalla itsenäistynyt Lampilan talo sai alueesta parhaimman osan. Virkatalo = ruotsiksi boställe, josta nimi lainattu.
Pullola	KOI	3: D 4 / Arvi Hirvinen	Ent. Lahdentauksen tilan torppa, jonka vanhat rakennukset ovat hävinneet ja maat joutuivat päättilalle. Sotien jälkeen mat jälleen pakkolunastettiin Karjalan siirtolaiselle ja uudet rakennukset rakennettiin. Mittarin jaossa uusi isäntä aluksi kieltäytyi tilan nimestä, peläten sen johtuvan viinapulloista. Paikan nimi vanhastaan johtui kuitenkin siitä, kun rakennukset ja osaksi pellotkin ovat mykevällä maastolla eli pullollaan.
Puntaussuo	HON	3: E 1 / T.Öhman ja Arvi Hirvinen	Kangashäkki. Palaneen ja hakatun metsän reunassa lähellä Sarvilampia oleva metsäinen suo. Puntata = hakata. Nimi häviämässä.
Puntausvuori	HON	3: E 1 / T. Öhman	Kangashäkki. Pieni pyöreähkö, osaksi jyrkkäreunainen vuori 4-tiestä itän lähellä Sarvilampia. Nimi katoamassa.
Purunkorpi	KOI	3: E 3 / Arvi Hirvinen	Hirvelän tilalle kuulunut niittyviljelmä Kylmäpuron varressa. Nimen alkuosa väännetty kansankielessä purosta puruksi. Myöhemmin veljekset Penttisen omistuksessa. Uuraisten puolelle on Puronmäki vääntynyt Purunmäeksi, jonka en. emäntä Purunmäen Liisa päästi lehmä metsän peitosta.
Pönkkölänkangas	HIE	4: I 3 / T.Öhman	Pienlammelta kaakkoon suuntautuva kangasmaasto, n. 20 ha. Nimi katoamassa.
Pyöräistensaari	PAR	4: H 1 / T.Linna	Pyöreä pieni saari Pyhjärven rannalla. Nykyään niemeksi muuttunut.
Raatolampi	PAR	4: A 2 / Toivo Linna	Pitkähkö kapea lampi, johon tuotu eläinten raatoja.
Rasila	HON	1: H 1 / Arvi Hirvinen	Talo Kolunpohjassa. Kaskiviljelyksen aikoina kaadettiin puut jo akaisemmin ennen polttoa rasiin eli ristiin toistensa päälle kuivumaan.
Rautakorpi	HIE	2: G 3 / T.Öhman	Rautapitoinen suo ja metsämasto. Nimi katoamassa.
Rehkala		2: C 5 / T.Öhman	Vanha tila, n. 100 ha.
Rellumäki	HIE	2: I 7 / T.Öhman	Mäkimaasto peltojen keskellä. Nimi katoamassa.
Repovuori	MÄM	1: A 1 / T.Öhman	Itäpuolelta jyrkänrinteinen pieni vuori. Kettujen oleskelu ja pesimispaikka.
Riikansuo	HIE	2: A 5 / T.Öhman	Kadonnut, kuivattu pikku suo.
Riikosmäki	KOI	3: D 7 / Jaakko Koivu	Mutkainen ja jyrkähkö mäki vanhan Laukaan-Saarijärven tiessä. Kun tie on nykyään oiottu ja mäki madallettu TVH:n toimesta, kuulee mäen nimeä harvemmin mainittavan. Mäen päällä tien sivussa oli seudun ensimmäinen sairaala.
Ripatti	HIE	2: F 7 / T.Öhman	Suoviljelys, alava maasto. Nimi katoamassa.

Roninmäki	HON	1: G 2 / T.Öhman	Mäntymetsäinen, mäkinen maasto. Ronninrapakko on Parantalassa.
Roninrapakko	PAR	?	ks.Roninmäki
Ruunasuo	PAR? HIE?	2: C 3 / T.Öhman	Iso suo, jossa paljon lähteitä. Talvisin sen läpi kulki vanha jäädytetty tukkitie.
Ruunansaari	KOI	3: B 10 / Arvi Hirvinen	Kuhamon Aatulanselkään pistävä pieni saari, joka on muodostunut niemeksi.
Rumputtomansaari	PAR ? JÄR ?	4: D 2 / Tauno Öhman	Pyhäjärven koillisrannalla sijaitseva pitkäkö metsäinen saari, jonka omistussuhteista on aikoinaan ollut rajariitoja Parantalán ja Piilolan välillä. Nykyään suurin ala Metsäliiton omistuksessa.
Ruokolahti	KOV	Vanhan Laukaan historia	Kovalasta halottu talo. Isäntänä Juhana Laurinpoika noin 1780-1800. Talosta halottu 1843 Heinäaho ja Kytölä.
Rusinkallio	KOI	3: C 4 / Lauri Lehtonen	Jyrkkäreunainen kallioranta Niinivedessä Muhlu Niemén länsipuolella (itäpuolella?). Rajoittui Bruusisen kalavesiin.
Ruotalampi	KOI	3: F 10 / (Arvi Hirvinen) Asukkaiden arvioima tieto.	Vanhastaan hyvin kalainen lampi. Koska kala on ruotoinen ja sen syöntiä haittaa kiusallisena pisteliääät ruodot, jotka takertuvat helposti kurkkuun. Ruotojen poistamiseksi kurkusta nieltiin karkeaksi pureskeltua leipää, jolloin ruodot painuivat alas. Lähellä myös Ruotalan talo ja Ruotamáki, jotka nimet on saatu kalanruodoista.
Ruukkisuo	KOI	3: B 6 / Arvi Hirvinen	Pieni suomaasto, jossa ihmisen paljaan jalan jälkeä muistuttava kuvio kiveen astuttuna.
Rytöniemi	KOI	3: A 4 / Arvi Hirvinen	Pohjois Niiniveteen pistävä niemi, joka on tiheää raivaamatonta ryteikköä.
Rähälänlahti	MÄM	1: B 5-6 / Arvi Hirvinen	Leveä lahti Mämmeniemen eteläpäässä. Sen ohi kulki entinen Nelostie ylittäen lossikuljetuksena Mämmensalmen.
Rämeikkö	HON	3: C 2 / Arvi Hirvinen	Kangashäkki. Suoperäinen kitukasvuista metsää kasvava alue.
Ränmäki	MÄM	6: G 7 / (Arvi Hirvinen ?)	Tyypillinen soikeahko metsä – osaksi kalliorinteinen mäki.
Ränssinlaakso	PII	1: F 5 / Yrjö Hirvi	Alava maasto vanhan pässinradan oikealla puolella Terveyskeskuksesta länteen. Useita mökkejä.
Räätälinkuppi	PAR? JÄR?	4: D 2 / T.Öhman	Pyhäjärven Rumputtomansaaren eteläkärjessä oleva matalikon ja kivikon muodostama vesialue. Matalan veden aikana pienenä saarena. Nimi katoamassa.
Saarenhaiska	PAR	4: G 2 / T.Öhman	Pyhäjärven Hässösaaresta lounaaseen suuntautuva mutkikas pieni niemi. Haiska = terävä niemi.
Saarensalmi	KOI	3: B 4-5 / Arvi Hirvinen	Mankkisaaren ja mantereen välinen salmi itä Niinivedessä. Koiviston myllypohjalaisten suurin reitti salmen kauttavesiteitse asioitaessa Äänekoskella. Nimi katoamassa.
Salo	KOI	1: I 5 / A.Hirvinen	Tilan virallinen nimi Heposaló. Siitä suoraan Salonmäen yli kulki vanha Koiviston

			kärkytie Salakkaan ja Kuhnamon lossirantaan. Tien tämä osa nykyään metsittynyt ja Salakan peltojen kohdalla tasattu Karjalan siirtoväen viljelyksille. Hylätty tien osa alkoi jo Lampilasta.
Sarnilan talo	PII	1: E 5 / Y.Sorri	Äänekosken asemanhoitaja Sarnilan (ent. Savon) talo, huonokuntoisena paikallaan vielä 1977
Sarvela	ROT	Vanhan Laukaan historia	Talo halottu 1806 Mannilasta. Isännät: Matti Laurinpoika 1806-1808, leski Maija Matintytär 1808-1836, poikapuoli Matti matinpoika 1837 - .
Siistosen talo	KES	1: E 5 / Y.Hirvi	Talossa sijaitsi leipomo ja sen myymälä. Alkujaan siinä oli Nastosen lihakauppa.
Soidinmäki	HIE	2: J 6-7 / T.Linna	Mäntymetsäinen mäki, jossa metsot ja muut kanalinnut ovat olleet ”soitimessa”. ”On kun soipa mehto” voidaan sanoa vilkkaasta ja menevästä ihmisestä. Mäestä itään viljelty Soidinsuo.
Soikulanlampi	HIE	2: H 3 / T.Öhman	Pieni, n. 200 m pitkä, toisesta päästään kapeneva lampi. Nimi katoamassa.
Soikkosuo	KOI	3: A 6-7 / (Arvi Hirvinen?)	Kuivattu, metsittyvä pikku suo Pienen Lehtomäen pohjoisreunassa. Nimi katoamassa.
Sotamiehensuo	HIE	2: B 6 / T.Öhman	Pieni puoliksi raivattu ja viljelty pientila. Lahjoitettu aikoinaan palkkasotamiehelle kotiinkutsutilaksi.
Solanmäki	KOI / KOT	1: H 4-5 / Arvi Hirvinen	Pieni metsäinen mäki peltojen keskellä. Maastosta ulottuu myös kapea uoma Salakkajoen rantaan. Sola = ahdas käytävä t.m.s.
Sorminiemi	MÄM	1: A 2 / Arvi Hirvinen	Pitkä ja kapea sormenmuotoinen saari.
Suntio Alfred Väyrysen talo	KIR	1: E 5 / Y.Hirvi	Lähellä kirkkoa Keiteleentien vasemmalla puolella. Oli pitempimatkaisten kirkkovieraiden levähdyspaikka. Pienellä kuistilla tarjoiitiin kesäisin kirkkovieraille ”limunaatia” ja kahviakin.
Suokanta	MAR	1: C 6 / Tyyne Lustig	Entinen viljelysmaa etelä Keiteleen länsirannassa Kellokannan ja Halkosaaren lähellä. Metsittyneet ojat näkyvissä vielä v. 1977.
Suomenniemi / Autio	ÄMI	Vanhan Laukaan historia	Laukaan Paadentaipaleen kylään kuuluva jakokunta, joka aikaisemmin muodosti Kovalan kanssa yhteisen jakokunnan. Suomenniemen talo perustettiin kruunun torppana 1618 erotettuna Kovalasta, ensimmäisenä isäntää Jussi Arpiainen. Talo oli kahteen jaksoon autiona useampana vuotena, josta syystä toinen nimi Autio. talo halottu 1788 Autioksi ja Mehtäläksi.
Suottarlahti	PAR	4: J 2 / T.Öhman	Pyhäjärven Aittoniemeen pistävä kapeasalminen lahti.
Surmamäki	HIE	2: G 2 / T.Öhman	Hietaman Salomäen talon lähellä oleva mäki, jossa kasvoi surmapuu. Sen viereen oli tapettu Suomen sodan aikana venäläinen sotilas. Tästä nimet saatu. Surmapuu jo hävinnyt.

Surmansalmi	MÄM	1: A 3 / T.Öhman	Useita veteen hukkumistapauksia.
Susiluoto	PAR	4: J 2 / T.Öhman	Pieni kivinen luoto Pyhäjärven Niinlahden rannalla.
Suvanto	KOI	3: E 4 / Arvi Hirvinen	Myllyn ja uittoveden varastoksi tammettu pitkäkö Hirvasjoen laajentuma, joka nykyään myllyn lakattua ja tammen sorruttua virtaa kapeana jokena. sen rannalla Suvanto –niminen talo, jonka rakennukset rappeutuneet ja hävinneet.
Syyntorpi	HIE	2: B 6 / T. Öhman	Metsäinen korpimaasto.
Särki	MÄM	(Arvi Hirvinen?)	Paitsi veteen liittyvät särkinimitykset iso- ja pieni Särkijärvi, Särkilampi, Särkipuro ja Särkelän talo, on Mämmen kylällä vielä särki noussut maallekin isoon ja pieneen Särkimäkeen.
Talasniemi	HIE	2: D 3 / T.Öhman	Kiimasjärven eteläpään niemi, jossa sijainnut talaita (murt. tallaita) eli vene-, nuotta- ja verkkovajoja. Talaisa oli molemmissa päätyseinissä leveät avoimet oviaukot.
Talassaari	PAR	4: F 3 / Arvi Hirvinen	Pieni saari kaakkois Pyhäjärvessä, jossa sijainnut talaita eli vene- ja kalastusvälinevajoja.
Talkooaho	HON	3: B 3 / Arvi Hirvinen	Pientila, jossa työt, varsinkin heinän- ja elonkorjuut tehtiin talkoilla eli kyläläisten avustamana. Paikka tunnetaan kyläläisten kesken myös nimellä Manne.
Tallijoki	HON	1: J 1 / Arvi Hirvinen	Erittäin mutkainen, hitaasti viljelysmaiden läpi Kuorelampiin virtaava joki. Eräs joen mutka kaartaa takaisin tulosuuntaansa ja muodostaa niemen, jota sanottiin ”Pöydänpääksi”. joen rantaniityistä omistaa vanhastaan ulkopalstoina useat tilat, mm. Uuraisten Kangashäkistä Vanha Hirvanen. Niillä käytiin heinä- ym. kesätöissä useammankin vuorokauden kestäväillä matkoilla. Eväät, työkalut ja ihmisetkin majoittuivat talleihin, joihin sitten myös heinät varastoitiin. Tallit olivat tiivisseinäisiä.
Tattarimäki	KOI	1: I 6 / Arvi Hirvinen	Pientila Kuhnamon takana, jossa viljelty tattaria. Tattari oli yleensä kaskikasvi. Myöhemmin paikalle perustettiin Äänekosken kaupungin kaatopaikka.
Tiiliruukki	ÄMI	1: F 6 / Tyyne Lustig	Sijaitsi Äänejärvestä Kuhnamoon laskevan virran itärannalla. Tiilejä tehty paikalla etupäässä tehtaiden rakennustarpeiksi.
Tiensuu	KOT	1: G 4-5 / T.Öhman	Talo Salakassa Kuhnamon rannalla Siitä kulki oikaiseva talvitie Kuhnamon yli Äänekoskelle.
Tienpää	KOT	1: F 2 / Arvi Hirvinen	Talo Tärttävuorelta etelään. Tie on aikoinaan päättynyt taloon.
Tikkavuori	PAR / JÄR ?	2: B 3 / Toivo Linna	Itäpuoleltaan jyrkkärinteinen vuori, jonka kuivuneisiin puihin tikkalinnut hakanneet toukkia etsien reikiä ja tehneet pesiään.
Tallahti	ÄMI	1: E 7 / Arvi Hirvinen	Äänemäen takana oleva Keiteleen lahti. Sanan alkuosa lienee lainasana vastaavasta ruotsinkielen mänty –sanasta.
Tilkkula	KES /	1: F 2 / T.Öhman	Alkujaan pienialainen pientila. Tilkku = esim. pieni pala kangasta tahi maata.

	KOT / VII ?		
Tausneva	PAR ?	5: H 7 / T.Linna	Valkealammin takana (taustalla) oleva metsäinen neva. Taus = taustalla oleva.
Timoskangas	KOI	3: D 8-9 / Arvi Hirvinen	Kangasmaasto Kangaslammin ja Hirvaskangas-Suonenjoki valtatie välissä.
Toivosen mäki	KES	1: E 5 / Yrjö Hirvi	Pankkikujan jatkeena oleva Laivarantaan laskeva kapea polkutie.
Tollonmäki	HIE	2: G 2 / T.Öhman	Lähes pyöreä, mäkimaastoinen kukkula. Sen lähellä jo hävinneessä rakennuksessa asunut Tollon Kusti, tietäjä ja kansanparantaja.
Topia / Uusitalo	PUK	1: F 5 / Yrjö Hirvi	Itsenäinen maatila. Saanut nimensä Topias Liimatainen – nimisestä isännästä. Sitten 1899 tila on siirtynyt Äänekoski Oy:lle, jossa asui piirityönjohtaja, myöhemmin kasööri, Wahlman. Päärakennus vanhaa maatalotyyliä. Nykyisin tehtaan eläkeläisten asuintilana.
Tuhkala	KOI	3: G 4 / Arvi Hirvinen	Hirvelän kartanopellon ja metsämaaston rajalla Hitonlahteen vievän tien varrella sijainnut torppa, jossa asui Tuhkalan seppä. Hänellä oli lakitiedettä opiskellut poika. Maasto laihan kangasmaaston mukaista tuhkamaata, jossa lannoituskaan ei kauan tehoa. Tuparakennus viimeksi Hirvelän latona. Asuttu viimeksi 1900-luvulla.
Tärttävuo	KOT	1: E 2-3 / T.Öhman ja Vanhan Laukaan historia	Kuonamosta länteen eroavan Tärttälahden rannasta jyrkästi kohoava kalliovuori. Nimen syntytarina: Piru tuli miestä vastaan ja hoki: ”Tärtän, tärtän”. Mies vastasi: ”tärtä, tärtä, kunhan et päätäsi puuhun puske.” Tärttälahden länsirannalla myös Tärttälän talo, entinen torppa, halottu Laurilan uudistilasta v. 1844. Torppareina Tuomas Heikinpoika 1844-1852 ja Kaarle Jaakonpoika Ström 1853- . Tärttänkivi Tärttävuoella mainitaan Muhuniemen jakokunnan rajana, mihin raja tuli Hujakon kiviltä jatkuen kaakkoon Hepo-ojan kiville.
Törölä	HON	1: H 2-3 / Tyne Lustig	Pientila, jossa asunut ennen ”Törölän räätäli”.
Töllönlahti	HIE	2: F 7 / T.Öhman	Naarajärven eteläisin lahti, jonka rannalla myös Töllölän talo.
Töyrisuo	HIE ?	5: F 7 / T.Linna	Soistuva mäntymetsäinen maasto. Töyri = teeri.
Uittoniemi	HIE	2: D 3 / T. Öhman 4: G 2-3 PAR	Kiimasjärven eteläpään pitkään lahteen pistävä niemi, josta Uittosalmen (nimi kadonnut) yli uitettu hevosia työmaille. Myös paikan ohi uitettu vuosikymmenien aikana runsaasti puutavaraa. Toinen Uittoniemi: kts. 4: G 2-3.
Uittosalmi	PAR	4: G 3 / T.Öhman	Etelä Pyhäjärven Uittoniemen ja Karhuniemen välinen salmi. Siitä on m.m. hevoset uitettu kesäisin Hässäsaareen.
Upatonpohja	PAR	2: B 3-4 / T.Öhman	Kyläkunta, jossa useita pienviljelytiloja. Kylän läpi juoksee Lapinpuro Sarjan lampiin.
Vanha silta	KOI	3: F 4 / Arvi Hirvinen	Hirvelän ja Hitonlahden taloista Laukaan-Saarijärven vanhalle maantielle johtanut kärrytie kulki Hirvasjoen yli nykyistä alempana tehdyn sillan kautta. Vaikka silta on

			jo kauan sitten hävinnyt, nimitetään paikkaa vieläkin Vanhaksi sillaksi. Sitä on käytetty oikotienä vielä 1950-luvulla, jolloin jalapolku kulki joen yli ”jalkopuita” myöten.
Varpanen	HIE	2: F 5 / T.Öhman	Pieni koski Suojoessa, joka on ruopattu tasavirtaiseksi Hietamankosken voimalaitoksen putouksen nostamiseksi. Nimi katoamassa.
Vasavuori	JÄR	4: B 2 / T.Öhman	Noin 200 m korkea ympäriinsä mäntymetsärinteinen vuori. Se on suojaisa ja rauhallinen hirven vasojen syntymä- ja kasvualue.
Vekura	KOI	3: B 7-8 / Arvi Hirvinen	Kuivattu suoalue laajan metsämaaston keskellä.
Venäläiskivi	KOI	3: C 6 / Lauri Lehtonen	Koiviston vanhan maantien varressa Vanhan Koiviston (virallinen nimi Pölkki) talon kohdalla oleva iso luonnonkivi, joka on saanut nimensä Suomen sodan Koiviston taistelun ajalta. Sen vieressä on kaatuneiden venäläisten hautoja. Kivi on rauhoitettu ja vanhan Laukaan Kotiseutuyhdistys on varustanut sen muistolaatalla.
Viinamäki	KOI	1: J 3 / V.Vainio ja Vanhan Laukaan historia	Vanha uudistila Niiniveden koillisrannalla. Kuului alkujaan Hauhon eräalueen Muhluuniemen jakokuntaan. Ensimmäinen isäntä Jaakko Pekanpoika 1788-1803. Nimen syntytarina: Pohjoisesta Keski-Suomesta kotoisin oleva markkinamies ajoi kotiinsa Jyväskylän markkinoilta ja nousi Niiniveden talviselta jäätieltä kaltevalle rinnemaaston tielle, jossa hänen kuormansa kaatui ja viinakanisterikin aukesi miehen huomaamatta, jolloin viina vuoti maahan.
Viinakallio		1: D 1-2 / T.Öhman	Metsäinen kalliomaasto. Vanha viinankeittopaikka.
Viinapuro	KOI	3: F 4-5 / Arvi Hirvinen	Hirvelän suoperäisestä metsämaastosta ja siellä sijainneista lähteistä alkanut puro, joka alkujaan laski Hirvasjokeen myllyn alapuolella. Myöhemmin Hirvasmyllyn omistanut Koippalainen käänsi kuitenkin puron virtaamaan myllyn yläpuolelle Suvantoon saadakseen lisää vettä myllyynsä. Myöhemmin onkin puro saanut Koippalaisen nimen. Viinankeittopaikka.
Vihokuusi	VII	1: C 2 / Vanhan Laukaan historia	Vanha Äänekosken kylän jakokunnan rajapaikka nykyisen Viitalan talon eteläpuolella. Tästä raja kulki Kypäräpohjaan ja edelleen Kypärälahteen ja Keitelettä pitkin Risusaareen. V. 1694 äänekoskelaiset väittivät alueensa rajan näillä seuduilla kulkevan toisin, mutta tätä käsitystä ei hyväksytty.
Viljamakasiini	KES / MÄM	1: E 5 / Yrjö Hirvi	Siirretty Mämmelle Äänekosken seurakunnan kesäkirkoksi. (Alun perin ns. Tammelininkulmassa, Kauppakadun ja Pohjantien risteyksessä)
Vuohikynnäs	MÄM	6: J 5 / A (ulis). Kautto	Vanhastaan pientiloilla pidettiin lehmien asemesta tai niiden lisänä vuohia maidon antajina. tämä ”köyhän lehmäksi” sanottu kuttu lypsi 3-5 l päivässä arvokasta juustomaitoa, oli vähäruokainen ja helppohoitoinen. M.m. Vuohikynnään tilalla on niitä vanhastaan pidetty.

